

Šiaulių miesto bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sveikata (2008/2009)

Sveikata – vienas pagrindinių žmogaus gyvenimo kokybės rodiklių. Ji – didžiausia vertybė, kasdienio gyvenimo šaltinis.

Pasaulio sveikatos organizacija apibūdina sveikatą kaip fizinę, dvasinę ir socialinę gerovę, o ne tik ligų ar negalavimų nebuvimą. Žmogaus savijauta ne visada sutampa su fizine jo sveikatos būkle – ji priklauso nuo daugelio psichologinių, kultūrinių ir socialinių veiksnių. Mokinių sveikatai ir savijautai turi reikšmės vidiniai ir išoriniai veiksniai: paveldimumas, fizinė aplinka, socialinė aplinka, gyvenimo būdas, asmeninės nuostatos ir įpročiai. Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, žmogaus sveikata apie 50 proc. priklauso nuo gyvenimo būdo.

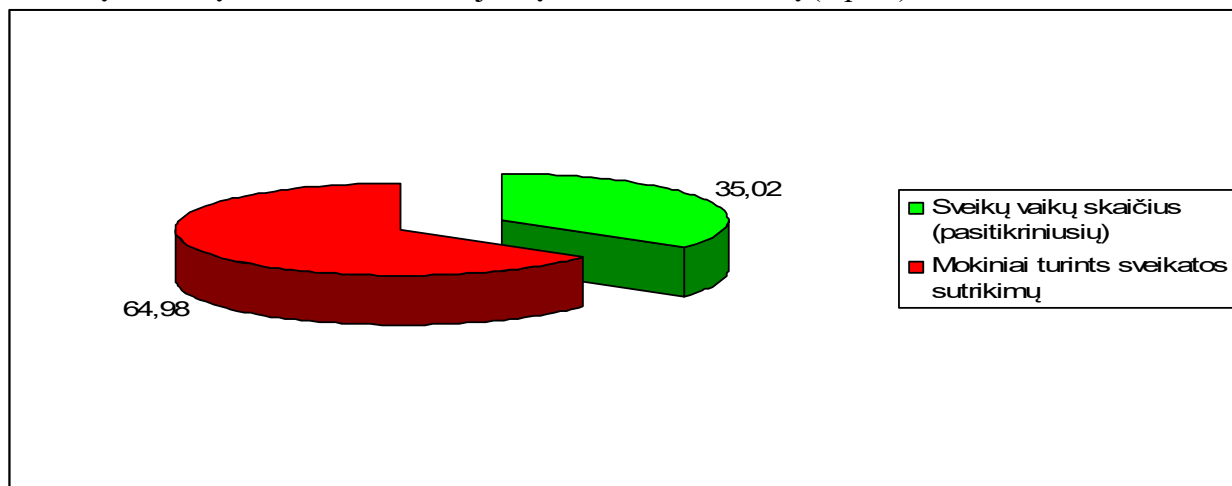
Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų nuostatų įgyvendinimo programoje numatyta sudaryti sąlygas mokiniui išsaugoti ir stiprinti sveikatą, užtikrinti nuolatinę jo sveikatos priežiūrą; Įgyvendinant strategijos nuostatas, svarbu įvertinti Šiaulių miesto bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sveikatos būklę.

Remiantis mokinių profilaktinių patikrinimų rezultatais (pagal formą 0,27 – 1/a – „Vaiko sveikatos pažymėjimas“) duomenimis, Šiaulių mieste 2008 m. bendro lavinimo mokyklų mokinių skaičius yra 17452, iš jų profilaktiškai patikrintų mokinių – 16947, nepatikrintų 505 (1 lentelė).

1 lentelė

		1-4 kl.	5-10 kl.	11-12kl.		Gimn.	Vidur.	Pagrin.	Prad.
Išviso mokinių	17452	4616	9585	3251		3177	6493	6380	1402
Profilaktiškai patikrinti mokiniai	16947	4516	9314	3117		3125	6245	6193	1384
Profilaktiškai nepatikrinti mokiniai	505	100	271	134		52	248	187	18

Tai sudaro 97,1 % profilaktiškai patikrintų mokinių ir tik 2,89 % – nepatikrintų. Iš profilaktiškai patikrintų mokinių, tik 35,02 % neturi jokių sveikatos sutrikimų (1 pav.).

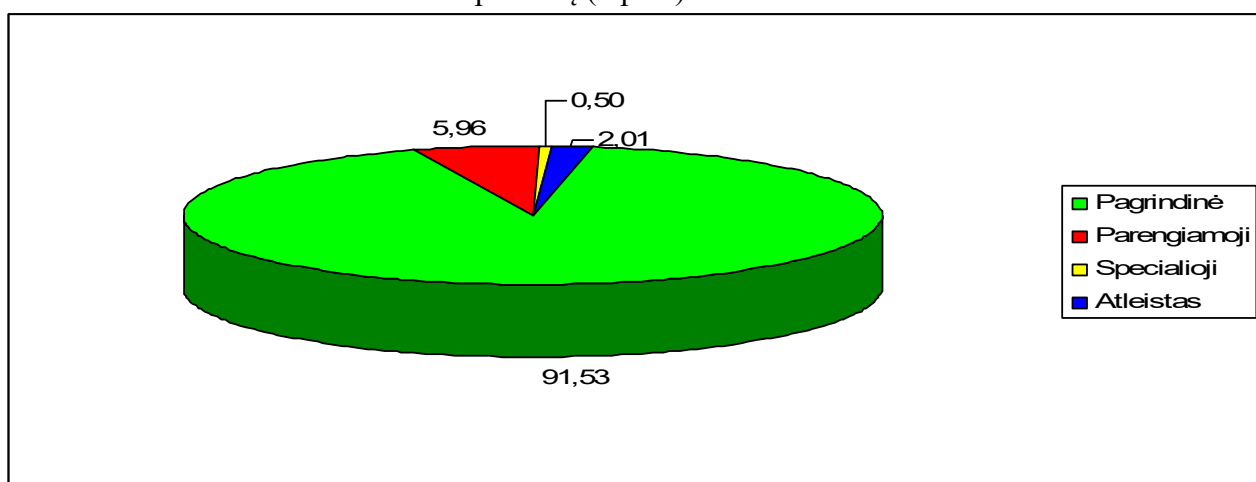

1 pav. Profilaktiškai patikrintų mokinių sergamumas, %

Mokinių pasiskirstymas pagal fizinio ugdymo grupes

Mokinių sveikatos tausojimas daugeliu atveju susijęs su jų protinio darbingumo pedagoginiu reguliavimu, nervų sistemos tausojimu, reguliariu fiziniu aktyvumu. Fizinis aktyvumas yra viena sveikos gyvensenos ugdymo dalių. Fizinis aktyvumas priklauso nuo amžiaus, lyties, sveikatos būklės, savijautos, pomėgių.

Šiaulių miesto bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sveikatos būklės analizė parodė, kad į pagrindinę kūno kultūros grupę buvo priskirti 91,53 % mokinių, 5,96 % priskirti į parengiamąją grupę, 0,5 % mokinių paskirti į specialiąją medicininę kūno kultūros grupę, o likusi dalis (2,01 %) buvo visai atleista nuo kūno kultūros pamokų (2 pav.).

2 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal fizinio ugdymo grupes, %

2 lentelė. Fizinio ugdymo grupės pagal klases ir mokyklas, %

		1-4 kl.	5-10 kl.	11-12kl.	Gimn.	Vidur.	Pagrin.	Prad.
Pagrindinė	91,53	95,73	90,52	88,48	88,54	90,81	92,80	95,88
Parengiamoji	5,96	2,99	6,99	7,19	7,94	6,39	5,20	2,96
Specialioji	0,50	0,49	0,53	0,45	0,51	0,45	0,61	0,22
Atleistas	2,01	0,82	1,95	3,88	3,01	2,35	1,39	0,94

3 lentelė. Fizinio ugdymo grupės pagal klases ir mokyklas, skaičiais

	16947	1-4 kl.	5-10 kl.	11-12kl.	Gimn.	Vidur.	Pagrin.	Prad.
Pagrindinė	15512	4323	8431	2758	2767	5671	5747	1327
Parengiamoji	1010	135	651	224	248	399	322	41
Specialioji	85	22	49	14	16	28	38	3
Atleistas	340	37	182	121	94	147	86	13

Profilaktiškai patikrintų mokinių sergamumas

4 lentelė. Profilaktiškai patikrintų mokinių sergamumas pagal klases ir mokyklas, %

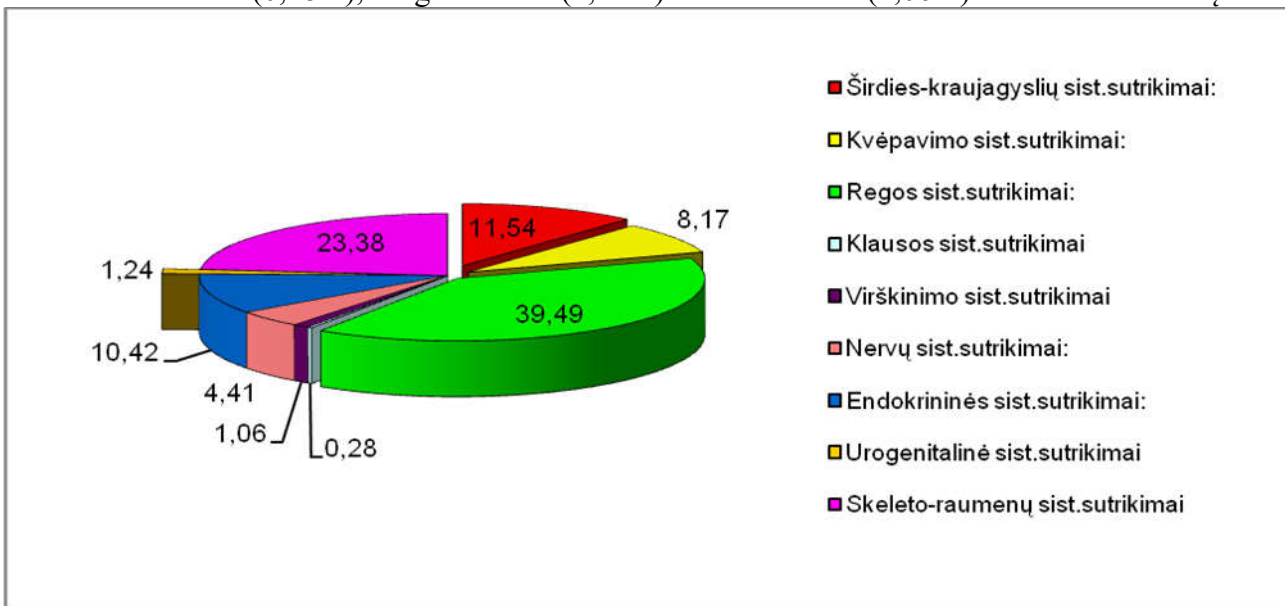
		1-4 kl.	5-10 kl.	11-12kl.	Gimn.	Vidur.	Pagrin.	Prad.
Sveikų vaikų skaičius	35.02	34.88	35.28	34.42	31.14	36.62	35.64	33.74
Mokiniai turintys sveikatos sutrikimų	64.98	65.12	64.72	65.58	68.86	63.38	64.36	66.26

11013 sergantiems mokiniams nustatyti 13364 sveikatos sutrikimai. Skaičius parodo, kad tiems vaikams, kuriems nustatyti sveikatos sutrikimai, gali būti nustatyti po 2 ar net po 3 sveikatos sutrikimus.

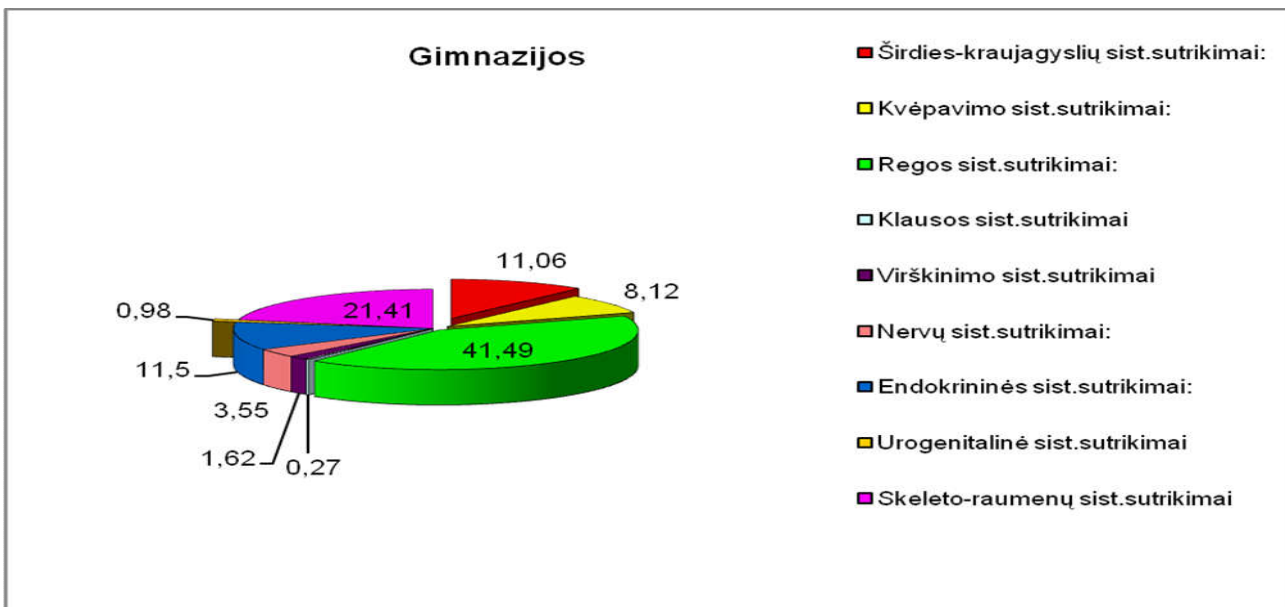
5 lentelė. Mokinių sergamumas pagal ligų klasifikaciją, skaičiais

		1-4 kl.	5-10 kl.	11-12 kl.	Gimn.	Vidur.	Pagrin.	Prad.
Iš viso:	13364	3629	7260	2475	2957	4459	4699	1249
Širdies-kraujagyslių sist.sutrikimai:	1542	471	769	302	327	534	538	143
<i>Iš jų : arterinė hipertenzija</i>	114	1	57	56	54	45	15	0
Kvėpavimo sist.sutrikimai:	1092	314	607	171	240	311	420	121
<i>Iš jų : bronhinė astma</i>	490	178	250	62	72	140	214	64
<i>iš jų : TBC</i>	50	4	39	7	14	10	23	3
Regos sist.sutrikimai:	5278	1516	2723	1039	1227	1736	1825	490
<i>Iš jų: trumparegystė</i>	2471	256	1451	764	867	872	652	80
<i>Iš jų: toliaregystė</i>	1387	769	529	89	120	401	601	265
<i>Iš jų: astigmatizmas</i>	1156	415	581	160	218	346	474	118
Klausos sist.sutrikimai	37	9	18	10	8	14	12	3
Virškinimo sist.sutrikimai	142	17	85	40	48	60	23	11
Nervų sist.sutrikimai:	590	169	318	103	105	228	211	46
<i>Iš jų: galvos įtampos skausmai</i>	51	6	31	14	15	23	12	1
Endokrininės sist.sutrikimai:	1392	242	862	288	340	511	447	94
<i>Iš jų: nutukimas</i>	571	132	359	80	90	219	224	38
<i>Iš jų: struma</i>	624	71	374	179	217	228	144	35
<i>Iš jų: cukrinis diabetas</i>	31	6	18	7	8	9	11	3
Urogenitalinė sist.sutrikimai	166	45	97	24	29	59	64	14
Skeleto-raumenų sist.sutrikimai	3125	846	1781	498	633	1006	1159	327
<i>Iš jų: skoliozė</i>	804	109	471	224	295	232	232	45
<i>Iš jų: netaisyklinga laikysena</i>	1965	581	1157	227	271	788	714	192

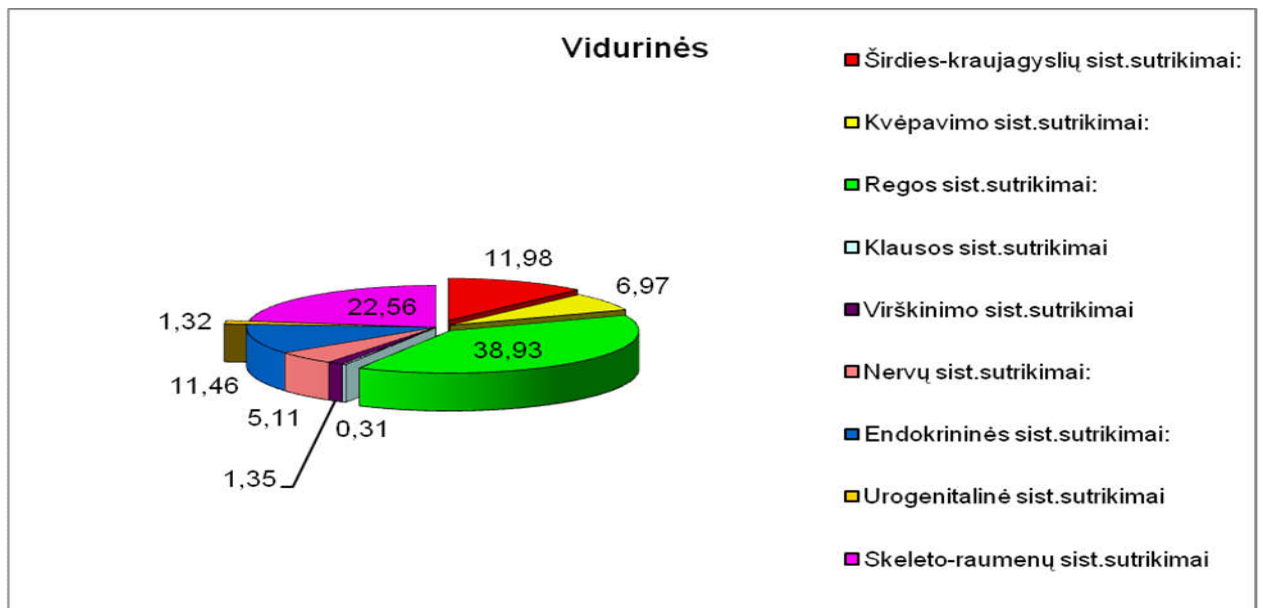
3 paveiklė išskirstomas mokinių sergamumas pagal ligų klases procentais. Daugiausiai mokinių turi regos sistemos sutrikimų (39,49 %) ir skeleto – raumenų sistemos sutrikimų (23,38%), o mažiausiai klausos (0,28%), urogenitalinės (1,24%) bei virškinimo (1,06%) sistemos sutrikimų.

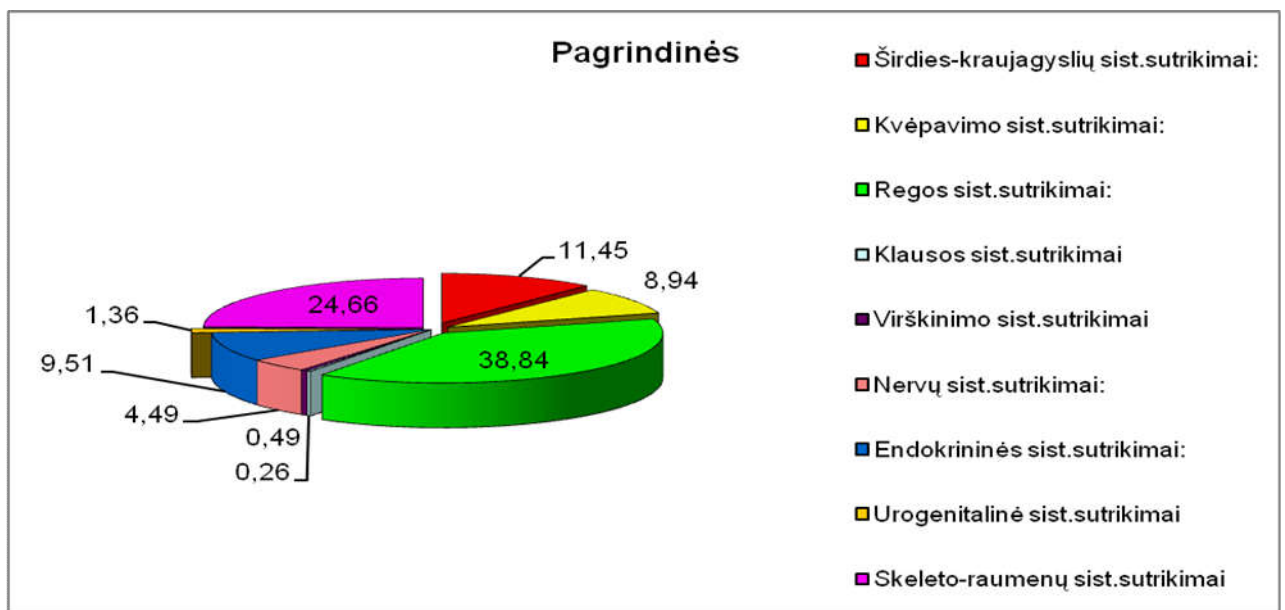
3 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases, %

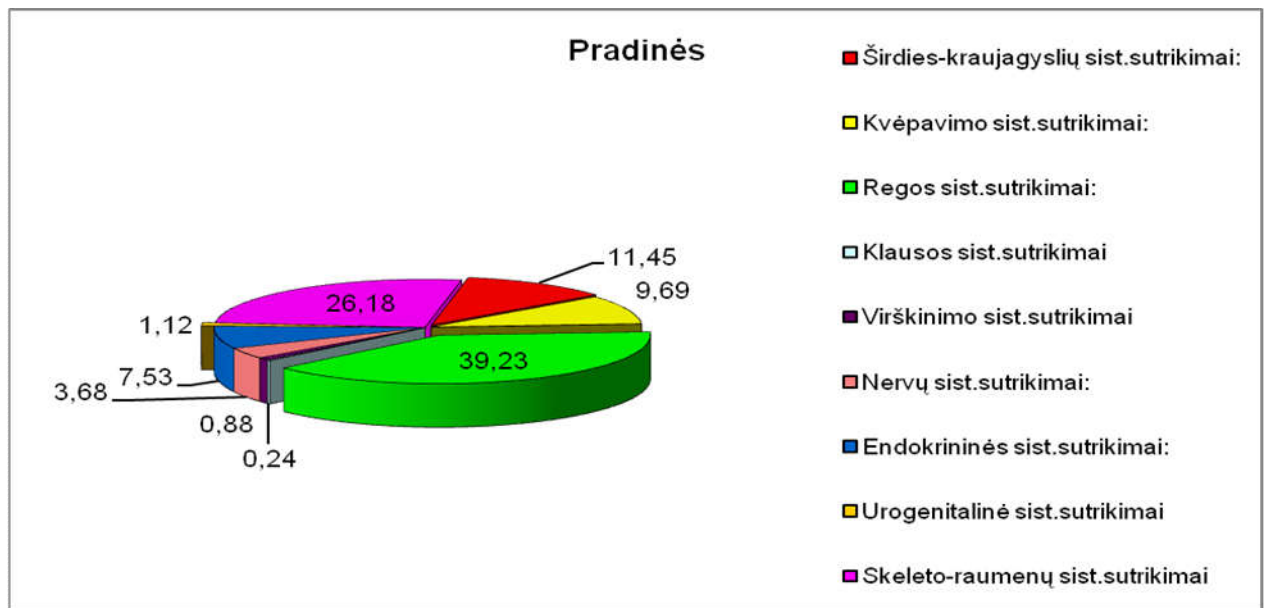
4 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases gimnazijose, %

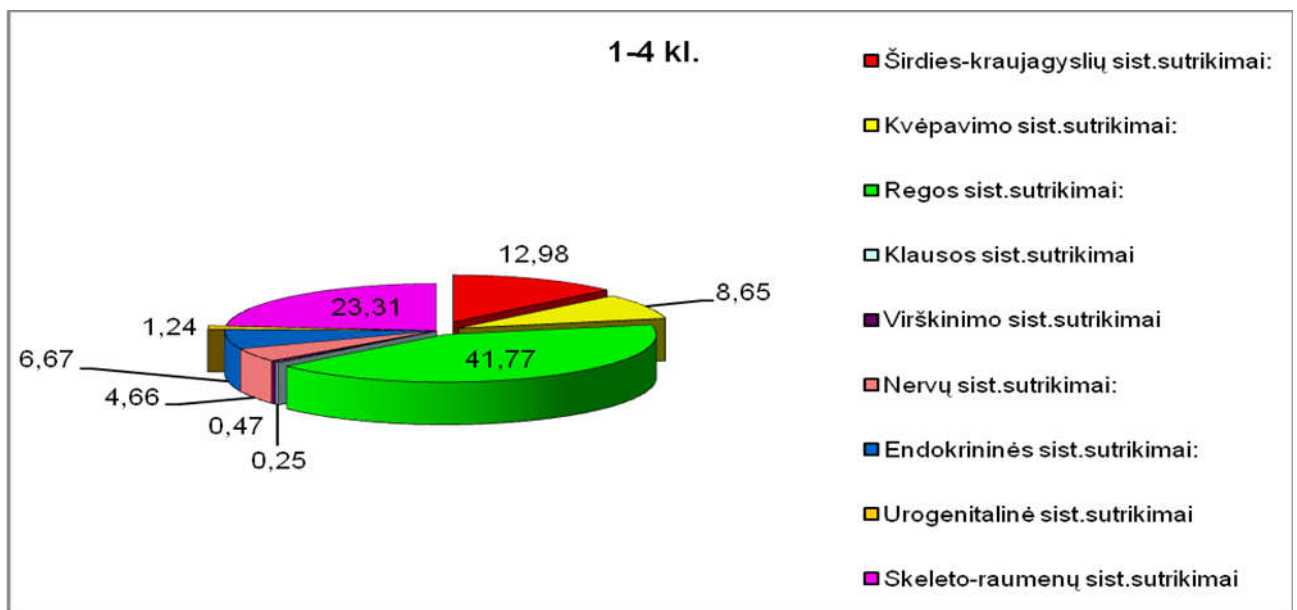
5 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases vidurinėse mokyklose, %

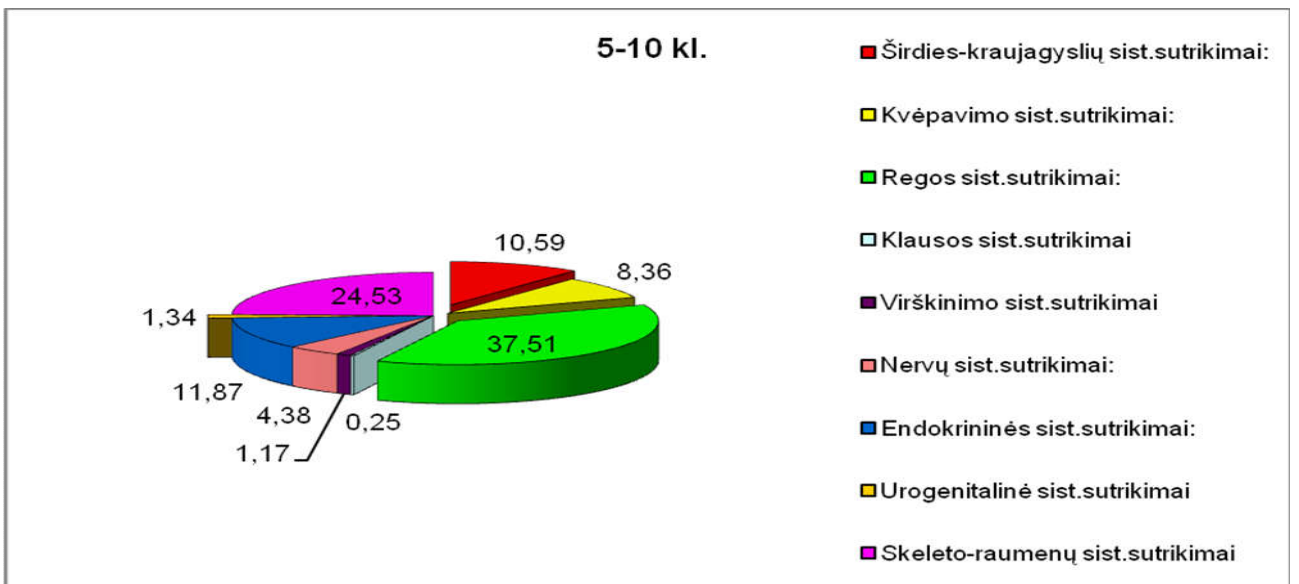
6 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases pagrindinėse mokyklose, %

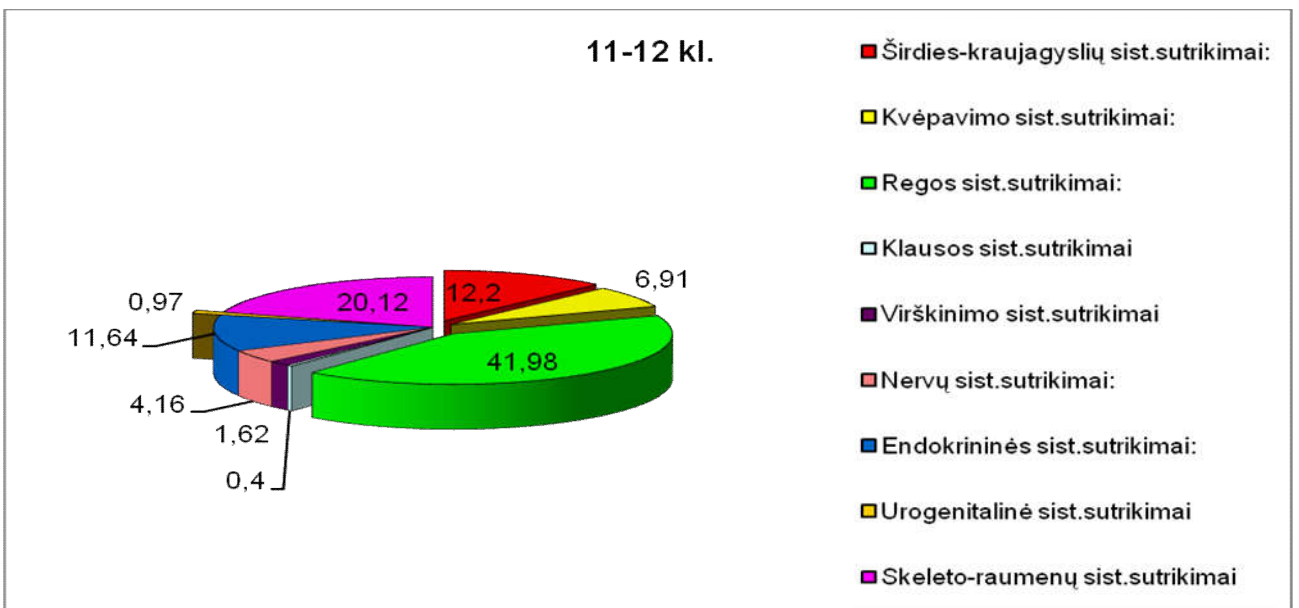
7 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases pradinėse mokyklose, %

8 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases 1 - 4 klasėse, %

9 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases 5 - 10 klasėse, %

10 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumo pasiskirstymas pagal ligų klases 11 - 12 klasėse, %